

Název vyučovacího předmětu: Zeměpis				
Charakteristika vyučovacího předmětu:				
Obsahové vymezení	Zeměpis je samostatný vzdělávací předmět a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda , integruje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evr. a soc. souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova Z je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím. V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o mapách, o přír., spol., hosp., pol., poměrech své vlasti a obce. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby. Studenti získají poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva.			
Časové vymezení	prima (I.)	sekunda (II.)	tercie (III.)	kvarta (IV.)
	2	2	2	2
Organizační vymezení	Výkladové hodiny propojené s školními diskusemi a debatami, dílny-studia, hodiny s problémově pojatou výukou, školní projekty, terénní výuka, zeměpisné exkurze			
Výchovné a vzdělávací strategie Žáci se učí v zeměpisu klást základní geogr. Otázky postihující prostorové uspořádání světa, na polohu různých objektů, rozšíření procesů a jevů, na místo, prostor, na vztahy mezi člověkem a prostředím na prostorové a logicky vzájemně související interakce: Kde to je? Jak vznikly, Jaké mají znaky a vlastnosti, Jaký to má vliv na okolí. Co se s těmi objekty má, může, musí nebo nesmí udělat. Zároveň si žáci učí na tyto otázky odpovídat a také objevovat okolnosti.				
Kompetence k učení	Zadávání referátů, propojování znalostí se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, pokládání otázek vztažené k příčinám přírodních procesů, předvádí manipulace s pomůckami – globus, mapy, busola, grafy a statistickými daty			
Kompetence k řešení problémů	Učitel vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí platformu nebo hypotéz u problému, žáci odpovídají na geografické otázky. Učitel usiluje nalezení a pojmenování, shodných a podobných, odlišných znaků geografických objektů. Učitel a žák vyvozují společné závěry. Učitel pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry			
Kompetence komunikativní	Učitel vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní téma, žáci si vytvářejí vlastní názory, vyvozují úsudky. Učitel konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci, společně spolupracují na řešení problémů a úloh. Učitel uskutečňuje s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky názory v logických postupných krocích			

Kompetence sociální a personální	Učitel rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svoji roli, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců
Kompetence občanské	Učitel uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany ŽP, učí praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a urbanizované krajině, prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí

Pozn.

Ve školním roce 2023/24 a 2024/25 bude přechodné období, kdy se bude měnit ŠVP v terciích a kvartách. Ke změně došlo z důvodu zakoupení nových učebnic nakladatelství Nová škola, kde bylo do sekundy zařazeno základní učivo SEG, které je pro tento ročník dostatečný. Došlo tedy k posunutí učiva.

Po staru: Prima – FG, sekunda – SEG, tercie – světadíly, kvarta – Evropa, ČR. Tento systém bude dojíždět v tercii a kvartě do roku 2025.

Nově: Prima – FG, sekunda – úvod do SEG, světadíly, tercie – Evropa, ČR, kvarta – podrobná SEG. Tento systém začínají sekundy 2023/24.

Předmět:	Zeměpis			
Ročník:	Prima			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
➤ Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. ➤ Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. ➤ Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů. ➤ Objasní velký a malý oběh vody a rozlišuje jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. ➤ Rozlišuje hlavní biomy světa.	➤ Určuje a popíše tvar Země a vyvodí z něj důsledky ➤ Objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém. ➤ Posoudí a vyvodí závěry mezi Zemí a Měsícem, Sluncem ➤ Pojmenuje a popíše zemský povrch – oceány a kontinenty. ➤ S porozuměním použije pojem čas v různých souvislostech ➤ Objasní stavbu zemského tělesa. ➤ Vyhledá na mapě oblasti se sopečnou činností, zemětřeseními. ➤ Rozumí pojmu vnitřní a vnější přírodní činitelé.	Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář fyzickogeografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti, důsledky pro životní prostředí systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – zonalita, azonální jevy.	MdV – kritické čtení a mediální výchova OSV-rozvoj schopností poznávání, kreativita, Sociální rozvoj: komunikace, kooperace MdV-sledování a vyhodnocení předpovědi počasí EGS – důsledky globálních vlivů na životní prostředí MV – kulturní diference, multikulturalita. EV – všechny tematické okruhy VDO – občan, občanská společnost a stát odpovědnost k ochraně biosféry a životního prostředí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí	MA – geometrie v rovině a prostoru F – látky a tělesa F – vesmír, světelné děje D – představy o vesmíru a sluneční soustavě MAA – závislosti a práce s daty, jednoduché převody jednotek VO – globalizace, letní čas D – vývoj mořeplavby Bi – snižování biodiverzity VO – globální problémy Bi – neživá příroda – vývoj zemské kůry a organismů Bi – půdy D – vliv lidských činností na krajinu a ŽP v dějinách

	➤ Objasňuje změny na povrchu Země. ➤ Zdůvodní změnu podnebí v závislosti na zeměpisné poloze. ➤ Používá základní meteorologické pojmy ➤ Vysvětlí vznik pravidelných větrů. ➤ Popíše rozložení vodstva na zemi. ➤ Vysvětlí Oběh vody na Zemi ➤ Pojmenuje a vyhledá v mapě příklady oceánských a pevninských útvarů ➤ Znázorní vodní tok a jeho části. ➤ Popíše proces vzniku a hlavní části ledovce. ➤ Popíše a vysvětlí význam půdy pro člověka. ➤ Objasní vznik přírodních krajín a umí je popsat a			
--	--	--	--	--

	porovnat, umí popsat život lidí v nich. ➤ Orientačně určuje na mapě jednotlivé přírodní krajiny.			
--	--	--	--	--

Předmět:	Zeměpis			
Ročník:	Sekunda			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	
	Mezipředmětové vztahy			
➤ Popíše společné znaky lidských ras, porozumí pojmům národ, jazyk, náboženství, státní zřízení, město, aglomerace. ➤ Rozumí pojmu národní hospodářství, rozdělí ho na základní sektory. ➤ Objasní pojem zemědělství. Rozlišuje rostlinnou a živočišnou výrobu a jejich závislost na přírodních podmínkách a vyspělosti státu. ➤ Dělí suroviny na obnovitelné a neobnovitelné,		Úvod do obyvatelstva a sídel. Národ, jazyk, sídla. Úvod do světového hospodářství. Úvod do zemědělství. Úvod do průmyslu. Úvod do dopravy. Úvod do služeb a cestovního ruchu. Modelové regiony světa – Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy a možnosti jejich řešení.	Ev-vztah člověka k prostředí EGS – orientace na tematických mapách, obecně zeměpisné mapě a politické mapě světa MV-kulturní rozdíly, kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty VDO-respektování kulturních, etnických a jiných odlišností EGS-regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje EGS – humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví	Bi – základy ekologie, organismy a prostředí, Ochrana přírody a životního prostředí D – objevování kontinentů, čeští cestovatelé D – počátky lidské společnosti, rozdělení a integrující se svět, kolonialismus a dekolonialismus. Bi – pěstování rostlin ve vyspělých a zaostalých zemích CJ – jazykové oblasti kontinentů, receptivní a produktivní řečové dovednosti IKT – vyhledávání informací a komunikace, zpracování informací: demografická data

rozlišuje průmyslová odvětví. ➤ Definuje pojem doprava, rozlišuje druhy dopravy. ➤ Definuje služby, vyjmenuje druhy služeb. ➤ Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.				
--	--	--	--	--

Předmět:	Zeměpis
-----------------	----------------

Ročník:	Tercie			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
➤ Lokalizuje na mapách regiony světa – Evropa, oblasti Evropy – vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé regiony vzájemně porovná. ➤ Vymezí region ČR, kraje ČR na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším	➤ Vyhledá v mapách základní místopisné pojmy ➤ Popíše geografickou polohu. ➤ Porovná podnebí a vodstvo. ➤ Objasní závislost rozložení půd a rostlinstva a živočišstva. ➤ Objasní využití přírodních zdrojů. ➤ Určuje závislost v rozložení obyvatelstva. ➤ Vymezí na mapě světadílů	Makroregion světa – Evropa – určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti. Modelové regiony světa – východní, severní, jižní, jihovýchodní, západní, střední Evropa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy a možnosti jejich řešení. Obyvatelstvo – základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky. Kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí. Sídla a osídlení – sídelní struktura. Světové hospodářství – lokalizační faktory a struktura.	Ev-vztah člověka k prostředí EGS – orientace na tematických mapách, obecně zeměpisné mapě a politické mapě světa MV-kulturní rozdíly, kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty VDO-respektování kulturních, etnických a jiných odlišností EGS-regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje EGS – humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce. MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. EV – ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví.	Bi-základy ekologie, organismy a prostředí. Ochrana přírody a životního prostředí D – objevování kontinentů, čeští cestovatelé D – počátky lidské společnosti, rozdělení a integrující se svět, kolonialismus a dekolonialismus Bi – pěstování rostlin ve vyspělých a zaostalých zemích. CJ – jazykové oblasti kontinentů, receptivní a produktivní řečové dovednosti. IKT – vyhledávání informací a komunikace, zpracování informací: demografická data. VO – člověk ve společnosti, naše vlast, pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly Bi – neživá příroda a horniny, geologie D – historie vodních děl v ČR Bi – základy ekologie. Ochrana přírody. VO – člověk ve společnosti D – nejstarší civilizace VO-stát a hospodářství D – modernizace společnosti, industrializace a její důsledky CH – chemie a společnost D – význam zemědělství

územním celkům a regionům. ➤ Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky. ➤ Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky.	zeměpisné podoblasti. ➤ Popíše podle geografických kritérií modelové státy. ➤ Vymezí na mapách oblasti podle zvolených kritérií. ➤ Posoudí oblasti vhodné pro využití v zemědělství a průmyslu, pro rekreaci a osídlení. ➤ Zdůvodní význam ochrany přírody na konkrétním příkladu. ➤ Posoudí hospodářský a politický význam regionu. ➤ Zařadí vybrané státy do mezinárodních	Sociálně geografické systémy – geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace. Místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování. Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony.		EGS-Jsme Evropané, dopravní poloha CH – přínos pro dopravu VO – stát a právo-samospráva.
--	--	---	--	---

	integračních uskupení. ➤ Určí lokality se stálým politickým, náboženským, národnostním neklidem, objasní zdroje tohoto napětí. ➤ Dokáže objasnit přírodní katastrofy.			
--	---	--	--	--

Předmět:	Zeměpis			
Ročník:	Kvarta			
Očekávaný výstup ➤ Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi. ➤ Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika. ➤ Identifikuje obecné základní geografické znaky sídel. ➤ Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém. ➤ Zhodnotí bilanci světových surovinových	➤ Školní výstup ➤ Pokládá otázky ke struktuře obyvatelstva. ➤ Objasní základní ekonomické pojmy. ➤ Vymezí a lokalizuje nerostné suroviny. ➤ Vysvětlí vztahy mezi lokalizací NS a energetickým průmyslem. ➤ Klasifikuje průmysl a podle kritérií, objasňuje jeho význam a vztah k ŽP. ➤ Umí vyhledat na mapě průmyslové oblasti a zdůvodní jejich umístění. ➤ Zhodnotí charakter a význam zemědělství. ➤ Doloží např. návaznost zemědělství na průmyslu. ➤ Uvádí a vyhledává v mapách hlavní dopravní tahy. ➤ Pojmenuje lokalizační faktory pro cestovní ruch. ➤ Pojmenuje hlavní importované a exportované komodity. ➤ Rozlišuje základní správní kategorie v územním členění. ➤ Vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů v myšlenkových mapách. ➤ Objasní základní demografické pojmy.	Učivo Obyvatelstvo a sídla. Politický zeměpis. Státy a jejich seskupení. Vývoj politické mapy světa. Politické, hospodářské a vojenské organizace. Světové hospodářství. Zemědělství. Průmysl. Doprava. Služby. Cestovní ruch. Rekreaace. Globální změny Životního prostředí. Přírodní katastrofy.	TO průřezových témat Ev-vztah člověka k prostředí. EGS – orientace na tematických mapách, obecně zeměpisné mapě a politické mapě světa. MV-kulturní rozdíly, kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty. VDO-respektování kulturních, etnických a jiných odlišností. EGS-regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje. EGS – humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce. MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. EV – ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví.	Mezipředmětové vztahy Bi – základy ekologie, organismy a prostředí. Ochrana přírody a životního prostředí. D – počátky lidské společnosti, rozdělení a integrující se svět, kolonialismus. Bi – pěstování rostlin ve vyspělých a zaostalých zemích. CJ – jazykové oblasti kontinentů. IKT – vyhledávání informací a komunikace, zpracování informací: demografická data VO – člověk ve společnosti, stát a hospodářství. D – modernizace společnosti, industrializace a její důsledky. CH – chemie a společnost. D – význam zemědělství.

a energetických zdrojů. ➤ Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení.	➤ Lokalizuje s pomocí map významné oblasti obyvatelstva podle předem určených kritérií. ➤ Rozlišuje typy sídel a zdůvodní jejich výhody a nevýhody. ➤ Uvádí a hodnotí kritéria pro porovnání hospodářské a společenské vyspělosti států. ➤ Rozlišuje sektorovou strukturu. ➤ Objasní pojmy jádro a periferie. ➤ Posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva. ➤ Rozlišuje s pomocí map lokalizuje základní nerostné suroviny. ➤ Rozlišuje zpracovatelský průmysl a srovnává jeho podmíněnost. ➤ Srovnává kvalitativní a kvantitativní znaky dopravy. ➤ Hodnotí zaměstnanost ve službách. ➤ Vymezí hlavní světové rekreační oblasti světa. ➤ Jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací. ➤ Rozlišuje a porovnává státy podle polohy, rozlohy, průběhu a tvaru státních hranic, státního zřízení, způsobu vlády, správního členění. ➤ Pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států a rozdělí je na 3 skupiny.			
---	--	--	--	--

	➤ Pojmenuje a vyhledává lokality ohnisek neklidu v současném světě.			
--	--	--	--	--